

مدیریت ورزشی - بهار ۱۳۹۹
دوره ۱۲، شماره ۱، ص: ۹۹ - ۸۳
تاریخ دریافت: ۹۶ / ۰۲ / ۲۱
تاریخ پذیرش: ۹۷ / ۰۶ / ۱۵

شناسایی و مدلسازی عوامل شکل‌دهی رفتارهای اجتماعی ورزشکاران حرفه‌ای ایران

محبوبه نقوی^{۱*} - سیدعماد حسینی^۲ - رحیم رضائی نژاد^۳ - سارا کشکر^۴

۱. استادیار، تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه هنر، تهران، ایران، ۲. استادیار، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران، ۳. استاد، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران، ۴. دانشیار، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

چکیده

هدف از حاضر پژوهش شناسایی و مدلسازی عوامل شکل‌دهی رفتارهای اجتماعی ورزشکاران حرفه‌ای ایران بود. پژوهش با توجه به نحوه گردآوری داده‌ها آمیخته از نوع اکتشافی متوالی بود. ابزار جمع‌آوری داده‌ها در مرحله کیفی، مصاحبه‌های نیمه ساختار یافته و باز با ۲۳ نفر از ورزشکاران حرفه‌ای، مربیان ورزشی، مدیران ورزشی، روانشناسان و جامعه‌شناسان ورزشی بود که به صورت گلوله برفی انتخاب شده‌اند. داده‌ها در مرحله کیفی، از طریق روش کدگذاری در سه مرحله باز، محوری و انتخابی مورد تحلیل قرار گرفتند. یافته‌ها شامل ۹۳ نشان در کدگذاری باز بود و در مرحله کدگذاری محوری عوامل موثر بر شکل‌دهی الگوی رفتارهای اجتماعی ورزشکاران حرفه‌ای ایران در قالب؛ مولفه سازمانی، مولفه اقتصادی، مولفه سیاسی، مولفه فرهنگی و اخلاقی، مولفه فنی، مولفه اجتماعی، مولفه قوانین و مولفه عوامل درونی، شناسایی و طبقه‌بندی شده‌اند. در مرحله کدگذاری انتخابی به مدلسازی عوامل شکل‌دهی رفتارهای اجتماعی ورزشکاران حرفه‌ای ایران پرداخته شده است. ابزار پژوهش در مرحله کمی تحقیق، پرسشنامه محقق‌ساخته که برگرفته از نتایج کیفی پژوهش می‌باشد. نمونه‌گیری در مرحله کمی؛ تصادفی، طبقه‌بندی شده می‌باشد و از معادلات ساختاری تحت نرم‌افزار Smart PLS 3.00 به منظور ارزیابی مدل عوامل شکل‌دهی رفتارهای اجتماعی ورزشکاران حرفه‌ای ایران استفاده شده‌است. نتایج نشان داد؛ مقدار f^2 بدست آمده در تمامی سازه‌های مورد مطالعه بالاتر از ۱/۹۶ می‌باشد لذا تمامی سازه‌ها از اهمیت لازم برای شکل‌دهی رفتارهای اجتماعی ورزشکاران برخوردار هستند.

واژه‌های کلیدی

رفتار اجتماعی، مدلسازی، معادلات ساختاری، ورزش حرفه‌ای، ورزشکاران.

Email: mahboubeh.Naghavi@yahoo.com

* نویسنده مسئول : تلفن: ۰۹۱۱۳۷۷۰۷۶۹

مقدمه

ورزش به عنوان یک پدیده اجتماعی و فرهنگی، افراد را در یک شبکه اجتماعی که دارای روابط اجتماعی پیچیده است به تعامل و کنش متقابل واداشته است و عرصه ظهور رفتارها، نگرش‌ها، ارزش‌ها و بازنمایی‌هایی معنادار قرن حاضر شده است (۱) فرآیند جهانی شدن، قدرت ورزش را افزایش داده و نهادهای ورزشی و ورزشکاران با افزایش فشار از طرف جامعه برای برخورداری از یک نگرش وسیع‌تر به اهداف و فعالیت‌هایشان در ابعاد اجتماعی و محیطی مواجه هستند. فشار برای رفتار مسئولانه‌تر نهادهای ورزشی و ورزشکاران به یک معمای جدید برای تصمیم‌سازی نهادهای ورزشی در راستای حداکثرسازی سود رساندن به جامعه و ارزش تبدیل گردیده است (۲). از سویی دیگر، حاکمیت دیدگاه‌هایی با رویکرد نتیجه‌گرایی، عقد قراردادهای کلان، رقابت باشگاه‌ها در جذب بازیکنان شاخص از نظر فنی بدون توجه به قابلیت‌های اخلاقی آن‌ها، بهره‌برداری از ورزش به عنوان یک صنعت و تبلیغات تجاری و لذا دور شدن بازیکنان شاخص و قهرمانان از اخلاق و معنویت سبب شکل‌گیری نوع جدیدی از ورزشکاران بی‌توجه به اخلاق شده است. تا جایی که برخی دست‌اندرکاران ورزش کشور از وضعیت موجود نگران هستند (۳). امروزه اکثر مطالعات رفتاری ورزشکاران بر روی جنبه‌های اخلاقی و رفتارهای اجتماعی ورزشکاران تمرکز دارد (۴). چرا که بسیاری از کودکان، نوجوانان و جوانان شاهد رسوایی و رفتارهای غیراخلاقی الگوهای اجتماعی خود بوده و این امر می‌تواند ضربه‌های جبران‌ناپذیری برای جامعه به دنبال داشته باشد. بر پایه نظر متخصصین، هر رفتار پیامدهایی به دنبال داشته و جوانان در فرهنگی متأثر از رسانه‌ها بزرگ می‌شوند، جایی که می‌بینند دروغ، بی‌حرمتی، رفتارهای زشت و ناپسند از سوی ورزشکاران، مربیان و سایر افراد درگیر در ورزش مورد علاقه‌شان، عادی شده و اخلاق به عنوان مانع پیشرفت در محیط‌های حرفه‌ای محسوب می‌شود. معمولاً در محاوره‌ی ورزشکاران جهت‌گیری نسبت به پول وجود داشته و افراد مجبور هستند مهارت‌های خود را برای مسابقه دادن به حراج بگذارند. افرادی که خود را حرفه‌ای قلمداد می‌کنند به طرف نظام سرمایه‌داری متمایل می‌شوند و خدمات خود را در ازای پاداش معاوضه می‌کنند. از لحاظ تکنیکی به تاجرانی بدل می‌شوند که می‌خواهند حرفه‌ای باشند، در عین حال هنوز هم به خطا نکردن اهمیت می‌دهند، اما دیگر اهمیت این موضوع برایشان در درجه اول نیست، بلکه به درجه دوم نزول یافته است (۵). شواهد این موضوع زمانی افزایش می‌یابد که جریمه مالی و یا کم کردن حقوق ورزشکاران می‌تواند تا حدی زمینه‌های کاهش برخی رفتارهای نامطلوب در آنان را فراهم سازد. با توجه به آنچه گفته شد، ورزشکاران حرفه‌ای با مجموعه متنوعی از وضعیت‌های دشوار اخلاقی روبرو هستند که پاسخگویی به آنها

نیازمند برخورداری از استدلال اخلاقی با پیش فرض‌های ارزشی ورزشکاران در زمینه اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و... است (۶) رفتارهای اجتماعی ورزشکاران به عنوان تمایل اختیاری افراد به کمک کردن و فایده رساندن به افراد دیگر تعریف می‌شود، که دو بعد اساسی آن شامل؛ رفتارهای مثبت اجتماعی و رفتارهای منفی اجتماعی نسبت به هم تیمی و رقبا در محیط‌های اجتماعی و ورزشی می‌باشد (۴). مروری گذرا بر تحقیقات انجام گرفته در زمینه عوامل موثر بر شکل‌دهی رفتار اجتماعی ورزشکاران نشان می‌دهد، وجود فضای اخلاقی در تیم‌های ورزشی، کیفیت ارتباطات ورزشکاران با مربیان، نوع نگرش ورزشکاران به بازی منصفانه و استدلال‌های اخلاقی در مورد معضلات ورزشی از عوامل موثر بر بروز رفتارهای اجتماعی و ضداجتماعی ورزشکاران در محیط‌های ورزشی موثر می‌باشد (۷). همچنین هوج و همکاران^۱ (۲۰۱۱) سبک مربیگری، انواع انگیزه‌های شخصی ورزشکاران (انگیزه‌های خود مختاری - کنترلی) و تعهدات اخلاقی را از زمینه‌های موثر در بروز رفتارهای اجتماعی و ضداجتماعی ورزشکاران می‌دانند (۸). متغیرهای انگیزشی، اخلاقی و نتایجی که ورزشکاران در صورت بروز رفتارهای اجتماعی و ضد اجتماعی دریافت می‌کنند، از زمینه‌های موثر بر ظهور اینگونه رفتارها می‌باشد. دانش‌آموزان ورزشکار رفتارهای ضداجتماعی را بیشتر نسبت به رقیبانشان انجام می‌دهند تا همکلاسی‌هایشان و رفتارهای اجتماعی را بیشتر نسبت به هم تیمی‌هایشان انجام می‌دهند تا همکلاسی‌هایشان (۹). از سوی دیگر نتایج پژوهش ال یاربی^۲ و همکاران^۳ در سال‌های (۲۰۱۶، ۲۰۱۸) نشان داد؛ فرسودگی شغلی ورزشکاران و انسجام شغلی از عوامل پیش‌بینی کننده رفتارهای اجتماعی و ضداجتماعی ورزشکاران نسبت به هم تیم‌هایشان می‌باشد. همچنین میزان لذت، شدت عصبانیت، سطح تلاش، عملکرد درک شده، تعهدات ورزشی و جو انگیزشی که مربی ایجاد می‌کند با نوع رفتارهای اجتماعی و ضداجتماعی که ورزشکاران نسبت به هم تیمی‌شان نشان می‌دهد، ارتباط معناداری وجود دارد (۱۰، ۱۱).

با توجه به بررسی‌ها و مطالعات صورت گرفته میزان آگاهی ورزشکاران و مربیان از مسئولیت مدنی ورزشی، قوانین و مقررات و آیین‌نامه‌های ورزشی، رسانه‌های ورزشی و مسئولیت اجتماعی ورزشکاران نقش کلیدی در شکل‌دهی رفتارهای اجتماعی ورزشکاران دارد. نتایج مطالعات پیشین نشان می‌دهد؛ مربیان دانش مناسبی از هیچ‌یک از حیطه‌های وظایف قانونی خود ندارند. در این ارتباط، سیستم آموزش

1 .Hodg

2 .Al -Yaaribi

مربیان با مرجعیت فدراسیون‌های ورزشی، منابع ارتقای دانش مربیان، فقدان حمایت رسانه‌ای و به صورت کلی دانش اندک و توجه نامناسب جامعه ورزش به مسائل حقوقی مرتبط با ورزش می‌تواند از جمله عوامل مؤثر بر دانش نامناسب مربیان از این مباحث باشد (۱۲). رسانه‌های جمعی یکی از ابزارهای اساسی جهت بررسی مسائل اجتماعی، اطلاع‌رسانی، آموزشی و عامل بسیار مؤثری در شکل‌گیری ارزش‌های اجتماعی به شمار می‌آیند. ارزش‌های اخلاقی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی از طریق برنامه‌های ورزشی تلویزیون به جوانان منتقل می‌شود و ورزشکاران نقش کلیدی در فرایند شکل‌دهی الگوهای جوانان و نوجوانان دارند (۱۳). نتایج مطالعات پیشین در زمینه مسئولیت اجتماعی باشگاه‌های ورزشی نشان داد؛ شش مقوله فرهنگی - اخلاقی، اقتصادی، فنی، قانونی، سیاسی و ساختاری از حیطه‌های مؤثر بر مسئولیت اجتماعی باشگاه‌های فوتبال می‌باشند و از دیگر حیطه‌های اثرگذار بر شکل‌دهی رفتارهای اجتماعی ورزشکاران می‌باشد (۱۴).

با نگاهی دقیق‌تر به یافته‌های تحقیقات پیشین می‌توان دریافت که دو نقص عمده در بررسی پیشینه پژوهش‌های مرتبط با عوامل شکل‌دهی رفتارهای ورزشکاران حرفه‌ای ایران وجود دارد. اولاً، تا جایی که مطالعات محققان این تحقیق نشان می‌دهد، تحقیقی در ایران در زمینه عوامل شکل‌دهی رفتارهای اجتماعی و ضداجتماعی ورزشکاران صورت نگرفته است و اکثر مطالعاتی که وجود دارد مربوط به رفتارهای ضداجتماعی ورزشکاران (پرخاشگری ورزشکاران) در محیط‌های ورزشی می‌باشد. با توجه به تأثیرگذاری عوامل مختلف در شکل‌دهی رفتارهای اجتماعی ورزشکاران، ضرورت توجه به این عوامل ضرورتی انکارناپذیری است که تاکنون مورد غفلت واقع شده است.

علاوه بر آن، اکثریت مطالعات بررسی شده که در این تحقیق نیز به بخشی از آنها اشاره شده است صرفاً به شناسایی عوامل شکل‌دهی رفتارهای اجتماعی ورزشکاران پرداخته‌اند و میزان اهمیت آنها و روابط بین آنها را نادیده انگاشته‌اند. می‌توان گفت همه این عوامل شکل‌دهی رفتارهای اجتماعی ورزشکاران حرفه‌ای، از میزان اهمیت و تأثیرگذاری یکسانی برخوردار نیستند. از این رو، ضرورت دارد تا علاوه بر شناسایی این عوامل، به میزان اهمیت و روابط بین آنها نیز توجه شود. این اطلاعات به مربیان، ورزشکاران و مدیران ورزشی کمک می‌کند تا میزان تأثیرگذاری هر کدام از این عوامل را به خوبی درک کرده و با در نظر گرفتن روابط فی‌مابین این عوامل و حیطه‌ها، مهمترین عوامل شکل‌دهی رفتارهای اجتماعی ورزشکاران را در محیط‌های ورزشی و اجتماعی خود با اولویت بیشتری به کار گیرند.

پژوهش جاری در تلاش است تا با در نظر گرفتن خلاء‌های پژوهشی موجود و با توجه به افزایش اهمیت رفتارهای اجتماعی ورزشکاران به عنوان یکی از الگوهای تاثیرگذار بر نوجوانان و جوانان؛ فقدان الگو جامع و کارآمد به منظور تدوین الگوی رفتارهای اجتماعی ورزشکاران با بکارگیری روش‌های کیفی که امکان تعمق بیشتر در ماهیت، اهمیت و روابط این عوامل را در شکل‌دهی رفتارهای اجتماعی ورزشکاران حرفه‌ای ایران را فراهم کنند، و بر اساس آن الگوی رفتاری ورزشکاران حرفه‌ای ایران، طراحی و برنامه‌ریزی گردد.

روش‌شناسی تحقیق

پژوهش حاضر به لحاظ هدف کاربردی و به لحاظ نحوه گردآوری داده‌ها از نوع پژوهش‌های میدانی بود. با عنایت به هدف اصلی، روش انجام پژوهش حاضر روش آمیخته از نوع اکتشافی متوالی (ابتدا روش کیفی و سپس روش کمی) بود. برای ساخت مدل مفهومی پژوهش در ابتدا از تحلیل محتوا (مصاحبه کیفی با افراد متخصص) و (با استفاده از مطالعه مقالات، اسناد و مدارک و ابزار مصاحبه) استفاده شد. با استفاده از نمونه-گیری گلوله‌برفی و طی مصاحبه با ورزشکاران حرفه‌ای، مربیان ورزشی، مدیران ورزشی، روانشناسان و جامعه-شناسان ورزشی که در حوزه ورزش حرفه‌ای حضور فعال دارند، مؤلفه‌های شکل‌دهنده رفتارهای اجتماعی ورزشکاران حرفه‌ای ایران شناسایی و دسته‌بندی شدند. در مرحله کیفی مطالعه تعداد ۲۳ نفر (۸ ورزشکار، ۵ مربی، ۴ مدیر ورزشی، ۲ روانشناس ورزشی، ۴ جامعه‌شناس ورزشی) به مرور به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. از مصاحبه ۱۹ به بعد، تکرار اطلاعات دریافتی مشاهده شد. اما برای اطمینان و اشباع نظری فرایند مصاحبه تا ۲۳ نفر ادامه یافت. در صورت موافقت مشارکت‌کنندگان ضبط صدا انجام می‌گرفت و در غیر این صورت تنها به یادداشت‌برداری اکتفا شده است.

در مرحله کمی تحقیق با توجه به تعداد پارامترهای موجود در مدل، به ازای هر پارامتر ۲۰ نمونه انتخاب شد. تعداد نمونه تحقیق با توجه به تعداد پارامترهای موجود ۱۶۰ نفر می‌باشد (۱۵). که با توجه به متفاوت بودن تعداد گروه‌های موجود در جامعه آماری از روش نمونه‌گیری سهمیه‌ای تصادفی استفاده شد.

به منظور گردآوری داده‌ها در مرحله کمی تحقیق، از پرسشنامه محقق ساخته برگرفته از مفاهیم و مؤلفه‌های مرحله کیفی استفاده شده است. این پرسشنامه شامل گویه‌های هم وزن بود که با استفاده از مقیاس پنج ارزشی لیکرت (خیلی کم تا خیلی زیاد) طراحی شده بود. روایی صوری و محتوایی پرسشنامه توسط متخصصین حوزه ورزش و ورزشکاران حرفه‌ای تأیید و پایایی پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ($\alpha=0/918$) گزارش شده است. در مرحله کمی تحقیق نیز از روش آماری توصیفی برای توصیف

ویژگی‌های جمعیت‌شناختی مشارکت‌کنندگان تحت نرم‌افزار SPSS 20 و معادلات ساختاری تحت نرم‌افزار Smart PLS 3.00 استفاده شد.

یافته‌های تحقیق

روش تجزیه و تحلیل داده‌ها

فرایند تحلیل اطلاعات در نظریه‌پردازی داده بنیاد مبتنی بر سه مرحله کدگذاری باز (خلق مفاهیم و مقوله‌ها)، کدگذاری محوری (شناسایی مقوله) و کدگذاری انتخابی (خلق نظریه) است. ابتدا تمام مصاحبه‌ها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته و نکات کلیدی مصاحبه‌ها استخراج، کدگذاری شدند و بعد از بررسی و تحلیل آنها کدهای مشابه به مفاهیم خاصی اختصاص داده شد و در مرحله دوم تجزیه و تحلیل داده‌ها به کدگذاری محوری پرداخته شده است. هدف از این مرحله، برقراری رابطه بین مقوله‌های تولیدشده در مرحله کدگذاری باز است. همان‌طور که مشاهده می‌شود؛ نشان‌ها در قالب ۲۲ مفهوم؛ مدیریت، برنامه‌ریزی، ارتباطات سازمانی، ساختار سازمانی، ذینفعان و مشارکت‌کنندگان، درآمدزایی در ورزش حرفه‌ای، سیاست‌گذاری‌های مالی، سیاست‌گذاری‌های دولت مردان، نیروهای سیاسی، نهادهای فراغتی، رسانه‌های ورزشی، تماشاگران ورزشی، چالش‌های اخلاقی جامعه، صلاحیت‌های حرفه‌ای، مهارت، مسئولیت اجتماعی، محیط اجتماعی، آیین‌نامه‌های کمیته انضباطی و قوانین ورزشی، قراردادهای جرمه‌های انضباطی، ادراکات درونی و مهارت‌های روانی طبقه‌بندی شدند (جدول ۱).

جدول ۱. کدگذاری باز و محوری (شناسایی مفاهیم و مقوله‌ها)

مقوله	مفهوم	نشان
عوامل سازمانی	مدیریت	عدم پاسخگویی مدیران نسبت به اجراء و نتایج برنامه‌های تدوین شده در طول و پایان مسئولیت نحوه مدیریت ورزشی باشگاه‌ها
		اجرای مجوز به باشگاه‌ها بر اساس اصول حرفه‌ای‌گری
		واگذاری مسئولیت رفتار تماشاگران به باشگاه‌ها
		قدرت زیاد مدیر عاملان باشگاه‌ها
		ضعف باشگاه‌ها در کنترل رفتارهای اجتماعی ورزشکاران
		نحوه تصمیم‌گیری در باشگاه‌ها
		بکارگیری نیروی غیرمتخصص در زمینه مدیریت
		فرایند آموزش و فرهنگ سازی از طریق آموزش و پرورش
		عدم وجود ویژگی‌های کاربزماتیک در بین مربیان حرفه‌ای

ادامهٔ جدول ۱. کدگذاری باز و محوری (شناسایی مفاهیم و مقوله‌ها)

مقوله	مفهوم	نشان	
عوامل سازمانی	برنامه‌ریزی	برنامه‌ریزی و سازماندهی کانون‌هواداران عدم برنامه‌ریزی دولت و مبهم بودن آینده ورزشکاران	
	ساختار سازمانی	تشکیل کمیته اخلاق در برخی از فدراسیون‌های ورزشی کامل نبودن کادر مربیگری باشگاه‌ها ساختار سازمانی سنتی باشگاه‌ها	
	ارتباطات سازمانی	وجود روابط نادرست در ورزش حرفه‌ای عملکرد نامناسب دستگاه‌های نظارتی در ورزش حرفه‌ای وجود پدیدهٔ دلالی در نقل و انتقال ورزشکاران وجود روابط نادرست در انتخاب و قراردادهای بازیکنان با مربیان دادن درصدی از قرارداد ورزشکاران به مربیان عدم شفافیت اطلاعات در (زمینه نقل و انتقال بازیکنان، قراردادهای، نحوه پرداخت‌های مالی ورزشکاران، مالیات‌ها...) لابیگری در ورزش	
	ساختار سازمانی	تشکیل کمیته اخلاق در برخی از فدراسیون‌های ورزشی کامل نبودن کادر مربیگری باشگاه‌ها ساختار سازمانی سنتی باشگاه‌ها	
	ذینفعان و مشارکت کنندگان	عدم همسویی رسانه‌های ورزشی با ورزش حرفه‌ای کشور مشارکت کنندگان یا ذینفعان (رسانه، شبکه‌های اجتماعی، هواداران، اسپانسرها، کارگزاران و ...)	
	عوامل اقتصادی	درآمدزایی در ورزش حرفه‌ای	نبودن باشگاه به عنوان یک بنگاه اقتصادی درآمد ورزشکاران عوامل اقتصادی باشگاه‌ها تجاری‌سازی ورزشکاران و باشگاه‌ها
		سیاست‌گذاری‌های مالی	کمبود بودجه در ورزش عدم وجود حمایت‌های مالی مستمر از ورزشکاران حرفه‌ای عدم وجود جریمه‌ها در فرایند داوری‌ها نادرست مبالغ قراردادهای نامتعارف و بالا با ورزشکاران تاثیر رفتار ورزشکار در سقف قرارداد بازیکنان مشکلات معیشتی در بین مربیان

ادامه جدول ۱. کدگذاری باز و محوری (شناسایی مفاهیم و مقوله‌ها)

مقوله	مفهوم	نشان
عوامل سیاسی	سیاست گذاری دولت مردان	نگاه دولت به ورزش (مجلس و قانونگذاران) سیاست‌گذاری‌های وزارت علوم و تحقیقات در ورزش وزارت فرهنگ و ارشاد وزارت و ورزش و جوانان
	نیروهای سیاسی	عدم درک قدرت ورزش توسط سیاست مداران سیستم مدیریتی ضعیف و تغییرات مدیریتی عدم امنیت شغلی مربیان حذف مدیر عامل با عدم نتیجه‌گیری تیم‌ها عدم امنیت شغلی مدیران باشگاه‌ها سیاست‌زدگی در ورزش
	نیروهای سیاسی	عدم درک قدرت ورزش توسط سیاست مداران سیستم مدیریتی ضعیف و تغییرات مدیریتی عدم امنیت شغلی مربیان حذف مدیر عامل با عدم نتیجه‌گیری تیم‌ها عدم امنیت شغلی مدیران باشگاه‌ها سیاست‌زدگی در ورزش
	نهادهای فراغتی	غنی‌سازی محیط ورزشکاران از لحاظ فرهنگی نهادهای فراغتی (متشکل از سینما و رسانه و ...) برنامه‌ریزی باشگاه‌های حرفه‌ای در زمینه فرهنگی - اجتماعی نهادهای مذهبی
فرهنگی اخلاقی	رسانه‌های ورزشی	عدم اجرای قوانین رسانه‌ای در زمینه ورزش حرفه‌ای رسانه به عنوان ابزاری برای توسعه ورزش حرفه‌ای محتوای برنامه‌های رسانه‌ها حاشیه‌سازی رسانه‌ها عدم صداقت رسانه
	تماشاگران ورزشی	حاشیه‌سازی توسط هواداران وضعیت اخلاقی و فرهنگی هواداران عدم حضور تماشاگران زن در ورزشگاه‌ها عدم توجه به شرایط احراز برای لیدرهای تماشاگران رفتار تماشاگران
چالش‌های اخلاقی جامعه		اخلاق جهانی (درونی‌سازی اخلاق) وجدان تاکید بر نتیجه‌گرایی محض در ورزش باند بازی و بی‌عدالتی در رقابت‌های انتخابی کم رنگ شدن معنویت بین ورزشکاران عدم توجه به مبانی نظری و دینی رواج رفتارهای مانند تهجر دینی، رشوه‌گری در جامعه و انعکاس آن در ورزش

ادمه جدول ۱. کدگذاری باز و محوری (شناسایی مفاهیم و مقوله‌ها)

مقوله	مفهوم	نشان
دانش فنی	صلاحیت- های حرفه‌ای	عدم دانش فنی برتر مربیان نسبت به ورزشکاران پایین بودن سطح تحصیلات مربیان و مدیران باشگاه‌ها کمبود مطالعه در ورزشکاران عدم درک درست از شکل‌دهی برند و اعتبار باشگاه‌ها، توسط رفتار ورزشکاران غیرتخصصی بودن و عدم آگاهی کارگزاران ورزشی
	مهارت	کمبود دانش و آگاهی در مورد رفتارهای حرفه‌ای مطلوب خطای داوری حضور ورزشکاران در جوامع اجتماعی بر اساس تخصص و مهارت‌هایشان
عوامل اجتماعی	مسئولیت اجتماعی	اهمیت دادن به مسئولیت‌های اجتماعی فعالیت ورزشکاران در مسائل اجتماعی
	محیط اجتماعی	تاثیرگذاری جو اجتماعی بر تصمیمات کمیته اخلاق در زمینه رفتار ورزشکاران ناهنجاری‌ها و موارد غیراخلاقی ورزشکاران حرفه‌ای فاصله طبقاتی بین ورزشکاران با دیگر اقشار جامعه عدم نظارت مربیان بر رفتار و روابط ورزشکاران در محیط‌های اجتماعی
عوامل درونی	قراردادها	عدم انجام تعهدات مالی فی ما بین باشگاه و ورزشکاران عدم تنظیم دقیق قراردادهای رفتاری (موردی) بین بازیکن و باشگاه‌ها وجود خلأهای قانونی در قراردادهای ورزشکاران و باشگاه‌ها بالاتر بودن مبلغ قرارداد ورزشکاران نسبت به مربی عدم آگاهی ورزشکاران و کارگزاران نقل و انتقال بازیکنان از قوانین حقوقی در زمان عقد قرارداد اجرای قانون عدم ثبت قراردادهای باشگاه‌های بدهکار به ورزشکاران امضای قراردادهای سفید توسط بازیکنان بی‌عدالتی در سقف قرارداد در بین رشته‌های ورزشی
	جریمه‌های انضباطی	وجود ضمانت‌های در اجرای آیین نامه‌ها و قوانین و مقررات ورزش حرفه‌ای عدم وجود آیین‌نامه‌های انضباطی و اخلاقی جامع در ورزش حرفه‌ای و اجرای ضعیف آن
عوامل درونی	ادراکات درونی	باورهای ادراکی ورزشکاران در زمینه جریمه‌ها فردگرایی استانداردهای رفتارهای مطلوب
	مهارت‌های روانی	تمرین مهارت‌های روانی مشکلات اخلاقی و اعتیاد ورزشکاران استفاده از مبانی دینی و مذهبی به منظور آموزش کنترل استرس و مدیریت‌های رفتاری ورزشکاران مهارت‌های ارتباطی در ورزشکاران حرفه‌ای عدم اجراء و توجه به مسائل روانشناختی در تیم‌های حرفه‌ای

در گام بعدی محقق بر اساس نتایج کدگذاری باز و محوری به کدگذاری انتخابی و ارائه نظریه می‌پردازد. در جامعه ورزش کنونی شناسایی عوامل موثر بر شکل‌دهی و تدوین الگوی رفتارهای اجتماعی ورزشکاران حرفه‌ای ایران؛ اکتشاف، فرایندها، ساختارها و پارادایم‌های خاصی را می‌طلبد؛ در فرایند شناسایی عوامل موثر بر شکل‌دهی رفتارهای اجتماعی ورزشکاران حرفه‌ای ایران باید به مقوله‌های سازمانی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و اخلاقی، فنی، اجتماعی، قانونی و عوامل درونی توجه ویژه شود، که در نهایت منجر به شکل‌گیری الگوی رفتارهای اجتماعی ورزشکاران حرفه‌ای ایران می‌شود (نمودار، ۱).

نمودار ۱. عوامل موثر بر شکل‌دهی الگوی رفتارهای اجتماعی ورزشکاران حرفه‌ای ایران

در خصوص بررسی کمی نتایج به دست آمده از مرحله کیفی، پرسشنامه حاوی سوالات بسته (در مقیاس ۵ وجهی لیکرت) برای کشف درجه تاثیرگذاری عوامل موثر بر شکل‌دهی رفتارهای اجتماعی ورزشکاران حرفه‌ای ایران تهیه شد. پرسشنامه توسط ورزشکاران حرفه‌ای ایران، مربیان و مدیران ورزش حرفه‌ای، روانشناسان ورزشی و جامعه‌شناسان ورزشی تکمیل شده است. ۸۰ درصد از نمونه آماری ورزشکاران حرفه‌ای (والیبال، فوتبال، بسکتبال و کشتی) و ۱۳ درصد مربیان و مدیران و ۷ درصد روانشناسان و جامعه‌شناسان ورزشی بوده‌اند و ۳۴ درصد از اعضای نمونه آماری دارای مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری و مابقی کارشناسی و پایین‌تر بوده‌اند، میانگین سابقه حضور و فعالیت حرفه‌ای در ورزش کشور ۱۰ - ۲۰ سال و میانگین سنی نمونه آماری ۳۱ سال می‌باشد. همچنین به منظور تایید الگوی رفتاری ورزشکاران حرفه‌ای

ایران از نرم‌افزار Smart PLS استفاده شده است. با توجه به نتایج تحلیلی عاملی تاییدی می‌توان گفت که کدام شاخص در اندازه‌گیری سازه‌های پژوهش سهم معنی‌داری دارد و کدام شاخص ندارد. بر اساس نتایج جدول ۲ مشخص می‌شود تمامی سازه‌های مورد مطالعه به دلیل داشتن مقدار t بالاتر از $1/96$ از اهمیت لازم برای شکل‌دهی رفتارهای اجتماعی ورزشکاران برخوردار هستند. و میزان بار عاملی تمام گویه‌ها بالاتر از $0/7$ و سطح معنی‌داری $0/001$ است. تمای گویه‌ها در الگوی شکل‌دهی رفتارهای اجتماعی ورزشکاران حرفه‌ای ایران از (همسانی دورنی) برخوردار هستند (جدول، ۲).

جدول ۲. مقادیر بار عاملی برای متغیرهای هر سازه در قالب مدل اندازه‌گیری

مؤلفه	متغیر		بار عاملی	آماره t	sig	نتیجه
	پنهان	آشکار				
عوامل سازمانی	مدیریت		۰/۸۰۸	۲۶/۵۴	۰/۰۰۱	در سطح اطمینان ۹۹٪ معنادار
	برنامه‌ریزی		۰/۸۳۲	۳۵/۵۴	۰/۰۰۱	در سطح اطمینان ۹۹٪ معنادار
	ارتباطات سازمانی		۰/۸۰۱	۴۰/۲۳	۰/۰۰۱	در سطح اطمینان ۹۹٪ معنادار
	ساختار سازمانی		۰/۸۱۷	۴۶/۲۳	۰/۰۰۱	در سطح اطمینان ۹۹٪ معنادار
عوامل اقتصادی	ذینفعان و مشارکت‌کنندگان		۰/۷۰۰	۳۷/۵۴	۰/۰۰۱	در سطح اطمینان ۹۹٪ معنادار
	درآمدزایی ورزش حرفه‌ای		۰/۸۲۰	۷۲/۱۹	۰/۰۰۱	در سطح اطمینان ۹۹٪ معنادار
عوامل سیاسی	سیاست‌گذاری دولتی		۰/۷۱۲	۱۴/۸۰	۰/۰۰۱	در سطح اطمینان ۹۹٪ معنادار
	نیروهای سیاسی		۰/۷۲۵	۲۴/۴۶	۰/۰۰۱	در سطح اطمینان ۹۹٪ معنادار
عوامل فرهنگی	نهادهای فراغتی		۰/۸۱۲	۳۶/۴۵	۰/۰۰۱	در سطح اطمینان ۹۹٪ معنادار
	رسانه ورزشی		۰/۸۳۶	۳۶/۶۱	۰/۰۰۱	در سطح اطمینان ۹۹٪ معنادار
دانش فنی	تماشاگران ورزشی		۰/۸۰۱	۴۰/۳۵	۰/۰۰۱	در سطح اطمینان ۹۹٪ معنادار
	صلاحیت حرفه‌ای		۰/۸۲۰	۴۴/۴۲	۰/۰۰۱	در سطح اطمینان ۹۹٪ معنادار
عوامل اجتماعی	مهارت		۰/۷۷۹	۳۶/۷۶	۰/۰۰۱	در سطح اطمینان ۹۹٪ معنادار
	مسئولیت اجتماعی		۰/۸۹۷	۲۷/۱۹	۰/۰۰۱	در سطح اطمینان ۹۹٪ معنادار
قوانین ورزشی	محیط اجتماعی		۰/۸۴۶	۴۰/۳۲	۰/۰۰۱	در سطح اطمینان ۹۹٪ معنادار
	آیین‌نامه انضباطی و قوانین		۰/۷۱۶	۱۹/۸۰	۰/۰۰۱	در سطح اطمینان ۹۹٪ معنادار
عوامل درونی	قراردادها		۰/۸۰۱	۲۵/۴۷	۰/۰۰۱	در سطح اطمینان ۹۹٪ معنادار
	جریحه انضباطی		۰/۸۳۶	۳۹/۴۷	۰/۰۰۱	در سطح اطمینان ۹۹٪ معنادار
عوامل درونی	ادراکات درونی		۰/۸۰۹	۲۸/۴۸	۰/۰۰۱	در سطح اطمینان ۹۹٪ معنادار
	مهارت‌ها روانی		۰/۸۳۶	۱۹/۱۲	۰/۰۰۱	در سطح اطمینان ۹۹٪ معنادار

عوامل شکل‌دهی الگوی رفتارهای اجتماعی ورزشکاران حرفه‌ای

میانگین واریانس استخراج شده (AVE) برای روایی همگرایی می‌باشند. که مقدار حداقل برابر با $0/5$ ، نشان دهنده شاخص‌ها روایی همگرایی مناسبی است. به این معنی که یک متغیر پنهان قادر است بیش از نیمی از

واریانس شاخص‌های (متغیرهای آشکار) خود را به طور متوسط و آلفای کرونباخ را نشان می‌دهد و همان طور که مشخص است. تمامی این ضرایب از مقدار $0/6$ بالاتر می‌باشند و نشان از پایداری و اعتبار بالای ابزار اندازه‌گیری می‌باشد (جدول، ۳).

جدول ۳. ضرایب همبستگی، روایی واگرا و همگرایی سازه‌های تحقیق

عوامل درونی	قوانین	عوامل اجتماعی	دانش فنی	فرهنگی اخلاقی	عوامل سیاسی	اقتصادی	عوامل سازمانی	آلفای کرونباخ	CR	AVE
عوامل سازمانی							۰/۷۷۳۱	۰/۷۷۸۸	۰/۰۷۵۳	۰/۵۵۳۵
عوامل اقتصادی					۰/۸۸۶۱	۰/۷۷۰۲	۰/۸۸۲۰	۰/۸۸۷۸	۰/۷۷۴۱	۰/۷۷۴۱
عوامل سیاسی				۰/۷۷۹۵	۰/۵۵۹۹	۰/۵۵۴۹	۰/۷۷۵۲	۰/۰۸۳۳	۰/۶۶۳۳	۰/۶۶۳۳
فرهنگی و اخلاقی				۰/۸۸۶۴	۰/۵۵۴۶	۰/۲۲۸۳	۰/۵۵۶۹	۰/۸۸۳۲	۰/۸۸۴۳	۰/۶۶۸۸
دانش فنی				۰/۷۷۸۴	۰/۴۴۲۴	۰/۴۴۶۳	۰/۸۸۷۴	۰/۸۸۶۶	۰/۸۸۹۷	۰/۹۹۷۲
عوامل اجتماعی				۰/۸۸۵۶	۰/۵۵۵۲	۰/۲۲۶۵	۰/۳۳۴۲	۰/۷۷۴۳	۰/۸۸۴۴	۰/۶۶۴۳
قوانین ورزشی				۰/۶۶۷۶	۰/۷۳۴	۰/۸۸۶	۰/۲۲۴۳	۰/۵۵۸۹	۰/۸۸۰۲	۰/۶۶۵۸
عوامل درونی				۰/۴۸۷	۰/۴۴۲۳	۰/۴۴۶۳	۰/۸۸۷۴	۰/۸۸۶۶	۰/۸۸۹۷	۰/۸۸۶۷

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج تحقیق نشان داد؛ عوامل سازمانی، عوامل اقتصادی، عوامل سیاسی، عوامل فرهنگی و اخلاقی، عوامل فنی و دانشی، عوامل اجتماعی، قوانین ورزشی و عوامل درونی در تدوین الگوی رفتارهای اجتماعی ورزشکاران حرفه‌ای ایران نقش قابل توجهی دارند.

با توجه به نتایج پژوهش یکی از مولفه‌های اثرگذار بر شکل‌دهی رفتارهای اجتماعی ورزشکاران، عوامل سازمانی می‌باشد. در سازمان‌های ورزشی به منظور طراحی مناسب الگوی رفتارهای اجتماعی ورزشکاران

حرفه‌ای ضروریست نحوه مدیریت منابع انسانی، برنامه‌ریزی، ارتباطات سازمانی، ساختار سازمانی و ذینفعان و مشارکت‌کنندگان در ورزش حرفه‌ای توجه شود. ارائه رفتارهای مناسب توسط ورزشکاران و در محیط‌های اجتماعی متأثر از عوامل متعددی، از جمله عملکرد ورزشکار، جذابیت ظاهری و سبک زندگی قابل عرضه از یک طرف و تعامل ورزشکاران با کادر فنی و مربیان از جهات دیگر می‌باشد. نحوه ارتباط و مدیریت مربیان و کادر فنی بر ورزشکاران به عنوان عامل تعیین‌کننده و فرایندی اثرگذار بر نحوه رفتار ورزشکاران در موقعیت‌های مختلف ورزشی می‌باشد. امروزه، یکی از هدف‌های عمده و اساسی مدیریت عملکرد و رفتار سازمانی، توسعه منابع انسانی و ایجاد اصلاحات لازم به منظور بهسازی منابع انسانی به نحوی که زمینه مناسب را برای توسعه پایدار، هدایت صحیح و بهینه امور سازمان‌ها و همچنین جلوگیری از هدر رفتن انرژی و سرمایه انسانی فراهم کنند و رفتار مطلوب را برای سازمان به ارمغان داشته باشد.

عوامل اقتصادی که شامل؛ مفهوم درآمدزایی در ورزش حرفه‌ای و سیاست‌گذاری‌های مالی از دیگر مولفه‌های تاثیرگذار بر رفتارهای اجتماعی ورزشکاران حرفه‌ای می‌باشد. صنعت ورزش و ورزشکاران مانند بسیاری از دیگر بخش‌های کشور تحت تاثیر ساختارها و سیاست‌های اقتصادی کشور قرار می‌گیرند. با وجود ظرفیت‌های اقتصادی بالایی که در بخش‌های مختلف ورزش حرفه‌ای وجود دارد. اما نهادهای ورزشی و ورزشکاران حرفه‌ای نحوه عملکرد و کارکردهای اقتصادی‌شان تحت تاثیر تصدی‌گری و سیاست‌گذاری‌های اقتصادی دولت، وابستگی به منابع دولت، کمبود بودجه و امکانات و ... هستند. به منظور حل این مسئله پیشنهاد می‌شود؛ دولت - مردان و اقتصاددانان به منظور درآمدزایی در ورزش حرفه‌ای ایران با اتخاذ سیاست‌های خصوصی‌سازی، ساختار مناسب سازمانی، برنامه‌ریزی، آموزش نیروی انسانی، قوانین و مقررات تشویقی و جذب سرمایه وابسته ورزش حرفه‌ای کشور را از حاکمیت نگرش ایستای دولتی خارج کنند. همچنین مقوله فرهنگی و اخلاقی یکی از حیطه‌های اثرگذار بر شکل‌گیری رفتارهای اجتماعی ورزشکاران حرفه‌ای ایران می‌باشد. از مهمترین مولفه‌های فرهنگی و اخلاقی اثرگذار بر رفتارهای اجتماعی ورزشکاران حرفه‌ای ایران نهادهای فراغتی، رسانه‌های ورزشی و تماشاگران ورزشی می‌باشند. نتایج پژوهش در بعد رسانه‌ای با نتایج پژوهش کشر و همکاران (۱۳۹۴) همخوانی دارد (۱۳). رسانه‌های ورزشی از طریق اطلاع‌رسانی و آگاهی، حمایت از قانون و نظارت بر اجرای درست آن در محیط‌های ورزشی، ایجاد حیطه مناسب برای برخورد عقاید گوناگون، فراهم کردن زمینه آموزش مداوم، کمک به رشد فرهنگی و

فکری جامعه، فراهم کردن سرگرمی‌های آموزنده، ایجاد روحیه مشارکت و همکاری برای برنامه‌های اجتماعی زمینه‌های مناسب شکل‌دهی رفتار ورزشکاران حرفه‌ای ایران فراهم می‌آورد.

توسعه رفتارهای اجتماعی ورزشکاران حرفه‌ای ایران پدیده‌ای نیست که یکباره ظهور یافته باشد، بلکه فرایندی است که در گذر زمان عینیت می‌یابد. فرایند شکل‌گیری رفتارهای اجتماعی ورزشکاران حرفه‌ای ایران متکی به بسترهای فرهنگی و اخلاقی است که ورزش حرفه‌ای ایران ایجاد می‌کنند. شناخت بنیادهای فرهنگی و اخلاقی ورزش که در شکل‌دهی رفتارهای اجتماعی ورزشکاران حرفه‌ای ایران نقش کلیدی دارند به ما کمک می‌کند با شناخت این زیر ساخت‌ها زمینه‌های مناسب فرهنگی و اخلاقی را برای شکل‌دهی الگوی رفتارهای اجتماعی ورزشکاران حرفه‌ای ایران تنظیم نماییم.

مفهوم صلاحیت‌های حرفه‌ای و مهارت در قالب مولفه دانش فنی و صلاحیت‌های حرفه‌ای از حیطه‌های اثرگذار بر شکل‌گیری رفتارهای اجتماعی ورزشکاران حرفه‌ای ایران می‌باشد. حرفه‌گرایی و تخصص‌گرایی رویکرد نسبتاً جدیدی است که هم‌اکنون در بسیاری از سازمان‌ها مورد توجه قرار گرفته است. این نکته از آن جهت حائز اهمیت است که بکارگیری مدیران و نیروهای تخصصی در سازمان‌های ورزشی حرفه‌گرا عمدتاً با تخصص و آگاهی کافی و نسبتاً کامل از موضوع کار خود وارد عمل شده و طبیعتاً از راندمان کاری بالایی نسبت به نیروهای غیرمتخصص در سازمان‌های ورزشی برخوردار می‌باشند. با توجه به اهمیت دانش تخصصی مربیان ورزشی و کادر فنی باشگاه‌ها در شکل‌دهی رفتار ورزشکاران، لذا مدیریت سازمان‌ها و باشگاه‌های ورزش باید با بکارگیری صحیح نیروی انسانی و سعی در پرورش هر چه بهتر آن، راه تکاملی سازمان را بیمایند. مربیان ورزشی و کادر فنی کارآمد باشگاه‌های ورزشی با مسائل روانشناختی و جامعه-شناسی تیم آشنا هستند و صلاحیت‌های حرفه‌ای لازم را به منظور مدیریت و رهبری ورزشکاران دارا می‌باشند و از عهده وظایف مدیریت و رهبری تیم بر می‌آیند، عملکرد فردی و تیمی ورزشکاران را در محیط‌های اجتماعی و ورزشی بهبود می‌بخشند.

مسئولیت اجتماعی و محیط اجتماعی در قالب مقوله اجتماعی ورزش از حیطه‌های اثرگذار بر شکل‌گیری رفتارهای اجتماعی ورزشکاران حرفه‌ای ایران می‌باشد. نتایج پژوهش با نتایج پژوهش افروزه (۱۳۹۳) همخوانی دارد (۱۴) در حال حاضر مسئولیت اجتماعی سازمان‌ها، ساختارهای مرتبط با ورزش و ورزشکاران یکی از نواحی مهم استراتژیک است که (فدراسیون‌های ورزشی، لیگ‌های ورزشی، باشگاه‌های ورزشی و ورزشکاران انفرادی و تولیدکنندگان لوازم ورزشی) روی آن تمرکز کرده‌اند. مسئولیت اجتماعی در ورزش را می‌تواند در نهادها و سازمان‌های مرتبط با ورزش دنبال کرد که به دنبال هم‌تراز کردن ارزش‌ها

و رفتار خود با منافع مختلف ذینفعان است. گروه‌های مختلف تحت تاثیر اعمال نهادهای ورزشی قرار می‌گیرند که عبارتند از: مالکان، سرمایه‌گذاران، سهامداران، کارکنان، بازیکنان، سازمان، تماشاگران، رقبا و ... می‌توان استدلال کرد که مسئولیت اجتماعی یکی از مهمترین جنبه‌های مربوط به نهادهای مختلف ورزشی است و انواع متفاوتی از رفتارهای مسئولیت اجتماعی در ورزش را می‌توان مشخص کرد (۱۰).

همچنین آیین‌نامه‌های کمیته انضباطی و قوانین ورزشی، قراردادهای و جریمه‌های انضباطی یکی از مولفه‌های اثرگذار بر شکل‌دهی رفتارهای اجتماعی ورزشکاران حرفه‌ای ایران می‌باشد. نتایج پژوهش در بعد میزان آگاهی ورزشکاران مریبان از قوانین و مقررات ورزشی و با نتایج پژوهش میرصفانیان (۱۳۹۶) همسو می‌باشد (۱۲). با توجه به رشد نظام یافته تجارت بین‌المللی در ورزش، مهاجرت ورزشکاران در همه رشته‌های ورزشی افزایش یافته است، لیگ‌های حرفه‌ای در بسیاری از رشته‌های ورزشی راه‌اندازی شده و ورزشکاران و مریبان قراردادهای کوتاه مدت استخدامی با باشگاه‌ها و فدراسیون‌های ورزشی منعقد می‌کنند. در چنین شرایطی همه افراد با آگاهی از حقوق فردی و قانونی می‌توانند منافع خود را در دعوی حقوقی در محیط‌های ورزشی که روبه ازدیاد است به طور فزاینده‌ای حفظ کنند. امروزه زنان و مردان ورزشکار به حقوق توجه زیادی داشته و انتظاراتشان از حقوق نسبت به گذشته کاملاً متفاوت است. قانون بر همه جنبه‌های ورزش، سازمان‌های ورزشی، ورزشکاران، دست اندرکاران ورزش و تماشاچیان توجه خاص نموده است. در ضمن آگاهی از حقوق ورزش باعث می‌شود اعضای جامعه ورزش از مرتکب شدن رفتار خلاف مقررات پرهیز کرده و خود، با علم به حقوق ورزشی با توجه به میزان و حد و حدود وضع شده پیش‌تر نرود. میزان آگاهی و اطلاعات اعضای جامعه ورزش و درک موقعیت موجب می‌شود که آنها بتوانند اعمال و حرکات ورزشی خود را کنترل کرده و در هنگام انجام همه گونه فعالیت‌های ورزشی، در حفظ شخصیت و منش "ورزشکار" تلاش کنند.

مفهوم ادراکات درونی و مهارت‌های روانی در قالب مقوله عوامل درونی از حیثه‌های اثرگذار بر شکل‌گیری رفتار ورزشکاران حرفه‌ای ایران می‌باشد. همچنین این نتایج با نتایج ال یاربی و همکاران (۲۰۱۶، ۲۰۱۸) همسو می‌باشد (۱۰، ۱۱). در دنیای قهرمانی، ادراکات درونی و مهارت‌های روانی در موفقیت ورزشکاران در سطوح مختلف رقابتی از اهمیت چشم‌گیری برخوردار می‌باشد. مهارت‌های روانی و ادراکات درونی از مهم‌ترین عوامل تعیین کننده کیفیت عملکرد و رفتارهای اجتماعی ورزشکاران در محیط‌های اجتماعی و ورزشی است. ورزشکارانی که از نظر روانی در وضعیت مطلوبی قرار دارند، موفقیت بیشتری را در ورزش و محیط‌های اجتماعی تجربه می‌کنند.

ورزشکاران و مربیان باید به عنوان مهمترین اشخاص اخلاقی سازمان ورزشی مورد نظر باشند، چراکه اولاً، ابتدایی‌ترین چیزی که مردم مشاهده می‌کنند رفتار ورزشکاران و مربیان آن سازمان یا باشگاه ورزشی - اند؛ دوم اینکه باشگاه‌ها و به تبع آنها رفتار ورزشکاران و مربیان در نگاه جامعه، مورد موشکافی دقیق قرار می‌گیرند. از این رو اگر ورزشکاران نمایانگر ارزش‌های مورد قبول جوانان و نوجوانان نیز باشند، بی‌شک از جاذبه بالایی در بین جوانان برخوردار خواهند بود. در نهایت پیشنهاد می‌گردد، با توجه شناسایی عوامل موثر بر شکل‌دهی و تدوین الگوی رفتارهای اجتماعی ورزشکاران حرفه‌ای ایران، مربیان و دست‌اندرکاران ورزش حرفه‌ای، بسترهای لازم را به منظور شکل‌دهی رفتار اجتماعی ورزشکاران حرفه‌ای ایران را با توجه به اصول ورزش حرفه‌ای در دستور کار خود قرار دهد.

منابع و مأخذ

1. Mohseni RA. An Analysis of Aggressive Behavior and Exercise Violence with Emphasis on Social Psychosocial Approach. *Journal of Sociology*. 2009; 1(3): 51 – 72. (In Persian)
2. Echberg H. The global, the popular and the inter-popular: Olympic sport between market, state and civil society. *Post-Olympism?: Questioning Sport in the 21st Century*: Berg Publishers; 2004. p. 65- 80.
3. Foroghpor H, Sabonchi R, Paktenat Z. Cognitive and Psycho-Motion Development of Ethical Behavior in the Championship Sports of the Country . *Quarterly Journal of Sport Sciences Research*. 2011; (2): 85 – 91. (In Persian).
4. Balçikanlı GS. The Turkish adaptation of the prosocial and antisocial behavior in sport scale (PABSS). *Int J Humanit Soc Sci*. 2013;3(18):271-6.
5. Shaji R. Approaches and theories in football sociology. Tehran: Shoraf Arin; 2014. (In Persian).
6. Kampf S. A study of division I men's college basketball official's perceptions of sportsmanship: State University of New York at Buffalo; 2006.
7. Rutten EA, Schuengel C, Dirks E, Stams GJJ, Biesta GJ, Hoeksma JB. Predictors of antisocial and prosocial behavior in an adolescent sports context. *Social Development*. 2011;20(2):294-315.
8. Hodge K, Lonsdale C. Prosocial and antisocial behavior in sport: The role of coaching style, autonomous vs. controlled motivation, and moral disengagement. *Journal of sport and exercise psychology*. 2011;33(4):527-47.
9. Kavussanu M, Stanger N. Moral behavior in sport. *Current opinion in psychology*. 2017;16:185-92.
10. Al-Yaaribi A, Kavussanu M, Ring C. Consequences of prosocial and antisocial behavior for the recipient. *Psychology of Sport and Exercise*. 2016;26:102-12.

11. Al-Yaaribi A, Kavussanu M. Consequences of prosocial and antisocial behaviors in adolescent male soccer players: The moderating role of motivational climate. *Psychology of Sport and Exercise*. 2018;37:91-9.
12. MirSafian H. Study of the knowledge of sports coaches about their legal duties towards athletes. *Research in sports education*. 2017; 111- 134. (In Persian)
13. Keshkar S, Kareghar GH, Beneaze R. Role of Television Sports Programs in Transferring Ethical Values and Patterns of Students in Islamabad West. *Journal of Sport Management*. 2015; 7(4): 601 – 619. (In Persian)
14. Afroze Ms, Mozafari AM, Aghai N, Safari M. Identify areas and factors affecting the social responsibility of Iranian soccer clubs. *Two quarterly management and sports development*. 2014; 9(2): 70 – 89. (In Persian).
15. MacCallum RC, Widaman KF, Preacher KJ, Hong S. Sample size in factor analysis: The role of model error. *Multivariate Behavioral Research*. 2001;36(4):611-37.